

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Svobodná obecná škola, o. p. s., Jablonec nad Nisou, Rybářská 35

Adresa: Rybářská 35, 466 01 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 610400363

Termín konání inspekce: 7. – 9. ledna 2004

Čj.:	h4-1005/04-5100
Signatura:	kh3bx309

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti ve společenskovědních a přírodovědných předmětech (český jazyk, cizí jazyk, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, matematika, prvouka, přírodověda) na základě platných učebních dokumentů a zvoleného vzdělávacího programu
- personálních, materiálně-technických podmínek a průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině
- dodržování právních předpisů vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti kmenových pedagogických pracovníků, vykazování počtu žáků, k organizaci a řízení výchovně-vzdělávací činnosti školy a udělování výchovných opatření.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Organizace s názvem Svobodná obecná škola, o. p. s., Jablonec nad Nisou, Rybářská 35 byla založena zakládací listinou dne 21. října 1999 Sdružením přátel Obecné školy v Jablonci nad Nisou na dobu neurčitou s právní formou obecně prospěšná společnost. V posledním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen rozhodnutí o zařazení do sítě škol) s účinností od 1. ledna 2000 škola sdružuje svobodnou obecnou školu, o. p. s. s kapacitou 90 žáků a školní družinu s kapacitou 70 žáků. Ke kontrole byl dále předložen Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností, vedený Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl 0, vložka 38 ze dne 12. února 1999.

Svobodná obecná škola je základní školou s prvním stupněm a dvěma odděleními školní družiny. Celková kapacita žáků základní školy a školní družiny byla v porovnání se zahajovacím výkazem o základní škole zpracovanému ke 30. září 2003 dodržena. Stávající počet žáků v pěti třídách (79) naplňuje kapacitu do výše 88 %. Jídelnu škola nemá. Žáci dochází na obědy s pedagogickým dozorem do nepříliš vzdálené budovy gymnázia.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V CELÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole byla sledována výuka ve všech předmětech u šesti vyučujících a výchovně-vzdělávací činnost u vychovatelky školní družiny. Z celkového počtu sedmi pedagogů jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné způsobilosti pro výuku na prvním stupni a vychovatelka školní družiny nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro vychovatele školských zařízení. Její práce je však dle sdělení ředitelky pro školu přínosem. Ostatní učitelky jsou plně kvalifikované, pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný. Skladba úvazků vzhledem k plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti je vcelku optimální. Pět vyučujících včetně ředitelky školy jsou třídními učiteli a vyučují většinu předmětů v jednom ročníku. Jedna učitelka je bez třídnictví a učí kvalifikovaně ve všech třídách anglický jazyk jako povinný a nepovinný předmět i zájmový útvar a ve třech třídách

tělesnou výchovu. Všechny učitelky v průběhu týdne naplňují dvouhodinovou výukou odpolední zájmovou činnost druhého oddělení školní družiny spolu se třemi externími pracovníky, kteří pracují pro školu na dohodu a vedou kroužek výtvarný, dramatický a sport klub. Výchovná poradkyně je také třídní učitelkou, funkci zastává již jedenáct let. Specializační studium výchovného poradenství nemá. Zároveň je i školním metodikem prevence. Funkci správce počítačové sítě vykonává učitel výpočetní techniky z gymnázia.

Organizační struktura školy vzhledem k její velikosti je jednoduchá a funkční. Ředitelka řídí nepedagogické pracovníky a zabezpečuje provozní stránku chodu školy. Některé pravomoci ve výchovně-vzdělávací oblasti delegovala na výchovnou poradkyni. Kompetence mají mezi sebou rozděleny a jsou vzájemně zastupitelné. Všichni pedagogové včetně pracovníka civilní služby se podílejí na organizaci provozu školy. Informační systém je založen na každodenním osobním kontaktu pracovníků s vedením školy. Písemně jsou na informační tabuli vyvěšovány zprávy trvalejšího charakteru. Provozní porady jsou uskutečňovány jednou týdně a jsou z nich pořizovány zápisy. Jednání vychází z plánu akcí na školní rok 2003/2004, reagují na kontrolní činnost vedení školy a týmově řeší situace vyplývající z aktuálního provozu školy. Souhrnně jsou informace předávány na čtvrtletních pedagogických radách.

Vzhledem k neustálému kontaktu všech vyučujících není oficiálně ustaveno metodické sdružení. Zástupkyně ředitelky koordinuje jejich činnost. Společně se domlouvají na materiálním zabezpečení výuky, metodických postupech, kontrolují plnění osnov, promýšlí další postupy v integraci tělesně postižených žáků, ale i pomoc žákům se specifickými poruchami učení a chování.

Systém vedení a motivování pracovníků je účinný a vysoce neformální. Z velké osobní angažovanosti učitelek i ostatních zaměstnanců bylo zřejmé, že se ztotožňují se zpracovanou koncepcí školy a snaží se ji naplňovat. Ředitelka a její zástupkyně poskytují pedagogům metodickou pomoc i prostřednictvím hospitační činnosti. Záznamy jsou vedeny na vlastních předtištěných tiskopisech. Vyučující stvrzují svým podpisem závěry z hospitací s úkoly a opatřeními. Kontrolní činnost je plánovaná, termínovaná, opatřená cíli a zodpovědnostmi. Ředitelka školy systematicky sleduje používané metody a formy výuky. Prioritou pro výběr akcí k dalšímu vzdělávání učitelů, které hradí škola, je úzká souvislost s pedagogickými cíli a zaměřením školy. Všichni pedagogové se také vzdělávají na počítačích, specifické vzdělávací požadavky jsou uspokojovány podle finančních i provozních možností školy.

Ze stanov školy a realizace vzdělávacího programu vyplývá důraz na všestranný rozvoj žáků. Pro ředitelku školy je jedním z kritérií v oceňování práce pedagogických pracovníků i zorganizování týdenního zimního a letního sportovního pobytu v přírodě každé třídy s výjezdem mimo školu. Tyto akce školy však musí být zohledněny v úpravách časově tematických plánů jednotlivých předmětů. Dalším důležitým aspektem je i postoj rodičů, se kterými škola úzce spolupracuje. Se stanovenými kritérii hodnocení práce byli vyučující seznámeni na pedagogické radě a jsou veřejně vyvěšena. Ředitelka školy v pohospitačních rozhovorech i na provozních poradách odkazuje pedagogy ke studiu rukověti třídního učitele, kterou má každý k dispozici s možností konfrontace a hodnocení své pedagogické práce.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V CELÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Svobodná obecná škola sídlí ve vilové čtvrti poblíž jablonecké přehrady. Dva patrové panelové pavilony propojené chodbou původně sloužily jako mateřská škola. Architektonické

uspořádání budov i zahrady tomu odpovídá. Vnitřní prostory jsou hodně členité, každé patro má svou kuchyňku, kde třídní učitelky zajišťují pro žáky pitný režim. V první budově jsou v patře umístěny dvě třídy, kabinety vyučujících a učebna výpočetní techniky, v přízemí ředitelna, jedna třída, herna a kabinet pro družinu. Šatny jsou na chodbách. Ve druhém pavilonu se nachází zbývající dvě třídy, malá tělocvična a učebna výtvarné výchovy. Na konci spojovací chodby je vchod do zahrady, kde jsou umístěny původní kovové prolézačky. Společným uživatelem zahrady je sousedící speciální škola. Při dobrém počasí je zahrada o velké přestávce i pro činnost družiny maximálně využívána. Školní tělocvična není vhodně vybavena pro cvičení na náradí a míčové hry, proto je využívána k relaxaci žáků o přestávkách, dramatickým a výtvarným kroužkem jako „dílna“ a družinou. K výuce tělesné výchovy slouží prvnímu ročníku pouze v prvním pololetí, než se žáci adaptují na nové prostředí. Od druhého pololetí stejně jako ostatní ročníky již dochází žáci cvičit do sportovní haly, vzdálené asi 200 metrů od školy. Společné prostory školy jsou vkusně a esteticky upraveny. Výzdoba má informační, vzdělávací i motivační charakter s uplatněním výtvarných prací žáků. Spojovací chodba dokumentuje vystavenými fotografiemi mnoho společných akcí žáků s učiteli i rodiči.

Kmenové třídy jsou vybaveny novým školním nábytkem s nastavitelnou výškou židlí a vždy z poloviny opatřeny relaxačním kobercem. Uspořádání lavic bylo atypické vzhledem k používaným metodám a formám výuky. Sezení žáků učitelky pravidelně obměňují. Prostor třídy bylo velmi podnětné. Řada nakoupených i vlastnoručně vyrobených pomůcek, knih, encyklopedií a hudebních nástrojů byla v hodinách účelně využívána. Umyvadlo s tekoucí vodou bylo umístěno pouze v jedné z učeben, žáci ostatních tříd mají umyvadla situovaná poblíž WC a v prostorách kuchyněk.

Vybavení kabinetů názornými pomůckami je dostačující včetně didaktické techniky. Každý vyučující i vychovatelka mají CD přehrávač, v prostorách herny je televize a video. Vedení školy má počítač v ředitelně. Jeden starší počítač slouží v družině ke hrám. V rámci projektu „Internet do škol“ byla škola vybavena čtyřmi počítači. Výukové programy jsou využívány v českém jazyce, matematice, vlastivědě a výtvarné výchově. K dispozici jsou programy i pro žáky s dyslektickými obtížemi. Přístup na internet mají žáci čtvrtého a pátého ročníku v odpoledních hodinách na zavedené průkazy po předchozím přihlášení se k jeho návštěvě, aby mohl být podle počtu zájemců zajištěn pedagogický dozor.

Škola nakupuje pomůcky a vybavení pro integrované žáky se speciálně vzdělávacími potřebami. Ve škole je učitelská knihovna doplňována dle požadavků vyučujících. Odborná literatura vztahující se k problematice integrovaných žáků je nabízena učitelům z některých speciálních center zdarma. Beletristická nebo odborná literatura pro žáky využívaná ve výuce je většinou k dispozici ve třídách, žáci ji doplňují i přinášením vlastních encyklopedií a zájmové četby.

Používané učebnice jsou schválené MŠMT a převážně tvoří po předmětech ucelené řady. Jejich volba se v podstatě shoduje s výběrem učebnic v mnoha státních školách. To odpovídá i koncepci školy, kde je zdůrazněna postupnost úrovně znalostí s jednotlivými ročníky státní školy. Ve výuce anglického jazyka je zamýšlena změna učebnic, ve kterých by byla posílena poslechová složka rodilých mluvčích.

Stávající materiálně-technické zázemí je využíváno účelně. Ředitelka školy je zvána na jednání se zřizovatelem školy – Obecně prospěšnou společností, kde jsou dle finančních možností plánována opatření ke zlepšování materiálních podmínek školy. Spolupráce s městem jako pronajímatelem budov je dobrá. Současné vybavení školy podporuje efektivní vzdělávání a výchovu a umožňuje realizovat vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Materiálně- technické podmínky v celé škole mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacího programu Obecná škola

Ve škole se žáci vzdělávají podle programu Obecná škola dle platných učebních dokumentů. Konceptně poskytuje škola péči žákům se specifickými poruchami učení a chování a jedno místo v každém ročníku je rezervováno pro žáky tělesně postižené. Individuální plány jsou zpracovány pro osm žáků na vhodně upravených tiskopisech, kde jsou zaznamenávány posuny v jejich situaci. Jsou uloženy u výchovného poradce. Třídní učitelé úzce spolupracují. Vyučující zohledňují ve výuce osnovy programu základní škola a v používaných učebnicích konfrontují probíranou látku z hlediska obou programů, neboť většina žáků školy, pokud neodchází na víceletá gymnázia, přecházejí na druhý stupeň základní školy s programem základní škola.

Dle vzdělávacího programu školy jsou týdenní hodinové dotace pro jednotlivé předměty dodržovány. Dramatická výchova není z personálních důvodů zařazena do učebního plánu jako samostatný předmět, ale je dotována jednou hodinou, která je v rozvrhu jednotlivých ročníků realizována v rámci hodin českého jazyka. Dramatická výchova je však dále rozvíjena formou zájmového útvaru. Anglický jazyk je v době dopoledního vyučování ve třetím ročníku vyučován jako nepovinný předmět, v prvním a druhém ročníku jako zájmový útvar. Jako další zájmové útvary v odpoledním programu družiny fungují sport klub a výtvarný kroužek. Učitelé mají zpracovány a schváleny časově tematické plány. Rozvrh hodin jednotlivých ročníků naplňuje rozpracovaný učební plán vzdělávacího programu a je v souladu s reálnou výukou. Vzhledem k záměru školy věnovat individuální péči žákům se specifickými poruchami učení je od druhého ročníku dělena jedna hodina českého jazyka a angličtiny s ohledem na toto kritérium.

Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno průkazné zachycování průběhu vzdělávání. Některé formální nedostatky v katalogových listech byly odstraněny během inspekční činnosti.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních osnov vyplývá z plánované kontrolní činnosti ředitelky školy, zápisů z provozních porad, hospitačních záznamů a metodické kooperace vyučujících.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na potřeby žáků. Je koncipován v souladu s realizovaným vzdělávacím programem a plně vyhovuje psychohygienickým podmínkám výuky. Předměty obsahově blízké jsou spojovány do dvou vyučovacích bloků během dopoledního vyučování. Ty jsou odděleny 45 minutovou přestávkou. V rámci prvních hodin každého ročníku bylo pravidelně zařazováno desetiminutové zdravotní cvičení.

Odborné učebny byly opatřeny provozními řády a obsahovaly relevantní pokyny pro chování žáků v běžném provozu. Na konkrétní podmínky školy je zpracován řád školy a řád školní družiny. Práva žáků obsažená v řádu školy respektují jejich osobnost, povinnosti se vztahují nejen na žáky, ale i na učitele. Řád školy je zapsán formou kladných formulací. Jeho hlavní zásady jsou i výtvarně zpracovány na schodišti k učebnám. Řád školní družiny vychází z metodického pokynu MŠMT a byl schválen na pedagogické radě. Rodiče s ním byli seznámeni na třídních schůzkách na začátku školního roku.

Základní informace o škole i aktuálním dění jsou vyvěšeny na nástěnce při vstupu do školy. Průběžně jsou rodiče žáků informováni o akcích školy, prospěchu a chování žáků prostřednictvím žakovských knížek. Osobní styk mezi školou a rodiči je velmi častý. Třídní schůzky jsou pořádány 4 x ročně, v lednu probíhá den otevřených dveří, v září se rodiče

schází na celoroční schůzi svobodné obecné školy, telefonicky si mohou dohodnout návštěvu kdykoli. Schůzky jsou organizovány jak s rodiči budoucích žáků prvního ročníku, tak i s rodiči žáků pátého ročníku vzhledem k jejich přechodu na druhý stupeň úplných základních škol či víceletých gymnázií. Společné kulturní a sportovní akce s rodiči jsou pořádány nejméně 4x do roka.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství je vedena s dokonalou znalostí problematiky v konkrétních podmínkách školy. Vzhledem k přijímání tělesně postižených žáků i žáků s dalšími vývojovými poruchami ke školní docházce výchovná poradkyně úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Jablonci nad Nisou a speciálními pedagogickými centry v Liberci. Společně s rodiči vyhledává neoptimálnější řešení při zařazování těchto žáků na druhý stupeň základních škol a pořádá jejich archiv. Vede již několik let přípravu předškolních dětí na vstup do školy v tzv. školičce. Výchovná poradkyně zastává i funkci metodika prevence a má kvalitně zpracován minimální preventivní program, který je aktualizován a vyhodnocován. O integrovaných žácích i problematice prevence souhrnně informuje na pedagogických radách či provozních poradách.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Škola se snaží naplňovat ve své výchovně-vzdělávací práci deklarované koncepční záměry. Má stanoveny konkrétní cíle vzdělávání, pro které využívá aktivizující i participativní metody vzdělávání – projektové vyučování, alternativní metody výuky, důraz na tvořivost a kooperaci žáků, smysluplné využívání jejich volného času, otevřený přístup k rodičovské veřejnosti. Prvky sebeevaluace školy se objevují ve výroční zprávě školy za minulý školní rok a jsou využívány pro vlastní zdokonalování.

Naplňování schváleného vzdělávacího programu a organizace výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k žákům byly hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech - český jazyk, anglický jazyk, vlastivěda

Hodnocení kvality výuky českého jazyka, anglického jazyka a vlastivědy vychází z devíti hospitací v prvním až pátém ročníku u šesti vyučujících. Jedna z třídních učitelek nesplňuje podmínku odborné způsobilosti pro výuku na prvním stupni, ale kvalita výuky tímto faktem ovlivněna nebyla.

Všechny vyučující byly na výuku velmi dobře připraveny po stránce obsahové a věcné i v materiální podpoře vyučování. Probírané učivo mělo návaznost na předcházející. Pouze ve vlastivědě bylo zaznamenáno menší zpoždění a přesun učiva nebyl v časově tematickém plánu aktualizován. Stanovené cíle byly přiměřené a zohledňovaly aktuální složení tříd. Prvky projektového vyučování byly uplatňovány aplikací jednoho tématu ve výuce několika předmětů pátého ročníku.

Učitelky pravidelně zařazovaly vhodnou vstupní i průběžnou motivaci, úspěšně využívaly adresnou pochvalu, povzbuzení a ocenění zájmu, snahy, pokroku i výsledků práce k aktivizaci žáků. Zvolené metody práce odpovídaly nejnovějším trendům moderního vyučování v rozvíjení aktivního učení. Použité formy výuky, především zažitá skupinová práce, respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků včetně diferenciac učiva. Pro změny činností bylo využíváno množství pomůcek i vlastnoručně vyrobených, učebnice, pracovní sešity, v dělené hodině si žáci upevňovali učivo pomocí výukového programu. Ve výuce anglického jazyka byl rozvoj řečových dovedností podněcován řízeným dialogem, podpora kooperativního učení vycházela z dobře připraveného materiálního zabezpečení, k rozvoji

správné výslovnosti scházelo zařazení poslechu rodilých mluvčích. Závěr každé ze sledovaných hodin obsahoval hodnocení práce žáků, shrnutí probraného učiva, na kterém se podíleli sami žáci a kteří zvládali i sebehodnocení. Výrazové prostředky učitelek, schopnost navázání kontaktu se třídou (poradní či komunitní kruh) včetně nabídky pomoci měly pozitivní vliv na úroveň a efektivitu hodin.

Psychohygienické podmínky byly plně respektovány především z hlediska rozsahu učiva, zvoleného tempa a zařazování vhodné relaxace včetně ranního cvičení. Učitelky věnovaly pozornost i upevňování správných návyků držení těla při sezení v lavicích a při psaní. Namátkovou kontrolou žákovských písemností byla zjištěna jejich rozdílná grafická úroveň. Sešity jsou pravidelně vyučujícími kontrolovány, ale v některých zápisech byly ponechány neopravené chyby, především v pravopisných diktátech. Také zpětná vazba od žáků v opravách není důsledně vyžadována.

Na atmosféře hodin se výrazně projeví vztahy mezi žáky a vyučujícími. Vstřícnost, pochopení, respektování se a přátelský způsob komunikace založený na vzájemné důvěře vytvořily mimořádně tvůrčí prostředí.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve společenských vědách byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech – matematika, prvouka, přírodověda

Česká školní inspekce celkem v devíti hodinách sledovala hodiny matematiky, přírodovědy a prvouky ve všech pěti ročnících.

Plánování i příprava na výuku byly velmi pečlivé. Cíle výuky byly plně v souladu s učebními osnovami a ve sledovaných hodinách kvalitně realizovány.

Z pěti hospitovaných učitelek jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné způsobilosti. Na kvalitě výuky se to však negativně neprojevilo.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, kde je pro všechny žáky dostatek místa v lavicích i na ploše s kobercem. Pestrá a nápaditá byla výzdoba tříd, která je funkční a působí příjemně. Ve všech sledovaných hodinách byly kromě učebnic použity nejrůznější pomůcky, které si většinou vyučující připravují samy. Didaktická technika nebyla použita, což u činnostně koncipovaných hodin nebylo na závadu.

Kromě frontální organizace výuky byla téměř ve všech hodinách efektivně využívána i skupinová práce, na kterou byli žáci zvyklí. Individuálně se učitelky věnovaly žákům, kteří to potřebovali, a to integrovaným nebo pomalejším. Dávaly jim prostor pro objevování a vedly je k hledání příčinných souvislostí mezi poznatky. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené věku žáků, v případě potřeby bylo vhodně měněno zařazováním relaxačních chvil.

Příkladná byla nenásilná motivace jak vstupní, tak průběžná. Žáci měli o výuku skutečný zájem, jejich aktivita byla ve všech hodinách nadprůměrná.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly přátelské s akceptováním stanovených pravidel komunikace a respektování se navzájem. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru a bez ostychu diskutovali. Byli nuceni přemýšlet a rozhodovat se.

Ve všech hodinách byli žáci chváleni. Na konci hodin byli zvyklí provádět s učitelkami hodnocení společné práce i sebehodnocení.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v přírodovědných předmětech byla celkově hodnocena jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výchovných předmětech - hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova

Kvalita výuky byla zjišťována ve čtyřech hospitovaných hodinách u čtyř vyučujících. Dvě hodiny tělesné výchovy a jedna výtvarné výchovy byly vedeny plně kvalifikovanými vyučujícími. Podmínky odborné způsobilosti pro první stupeň nebyly splněny ve výuce hudební výchovy. Tato okolnost na kvalitu sledované hodiny neměla v žádném ohledu vliv.

Příprava vyučujících na výuku byla zřejmá. Stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Výsledek výtvarné činnosti byl součástí projektového vyučování několika předmětů. V hudební výchově byly uplatněny i prvky tvořivé dramatiky.

Organizace průběhu hodin byla přehledná, pokyny jasné. Hudební a výtvarná výuka měla výhradně činnostní charakter s dostatečnou materiální podporou (různé hudební nástroje, předtištěné materiály, archy papíru, tužky, předlohy z encyklopedie) i odpovídající prostory (výuka pouze na relaxačním koberci, odborná učebna výtvarné výchovy a prostory sousední malé tělocvičny pro práci skupin). Jedna hodina tělesné výchovy byla sledována v městské sportovní hale, kde jsou vynikající materiální podmínky a kde má škola pronajatou svou skříň s uskladněním potřebného drobnějšího náčiní. Další potřebné nářadí na hodiny připravuje pracovník haly na základě požadavků vyučujících. Druhá hospitovaná hodina proběhla zcela výjimečně v tělocvičně v budově školy. Ve sportovní hale se mimořádně konala jiná akce. Vzhledem k přesunům do hodin tělesné výchovy, které probíhají většinou mimo školu, je výuka organizována jako dvouhodina. Vhodné zařazení do rozvrhu a včasný přesun na sportoviště umožňují velmi dobré využití času na cvičení. Všichni žáci byli na tělesnou výchovu vhodně oblečení a obuti. Pro výtvarnou výchovu měli žáci také vhodné pracovní oblečení.

Všechny vyučující byly v neustálém kontaktu se žáky, ať již hrou na hudební nástroj, individuální pomocí jednotlivým skupinám či trpělivým vysvětlováním a příkladným prováděním cviků i opravováním chyb žáků při cvičení. Žáci měli o předměty zájem. Ve výtvarné i hudební výchově byli žáci vhodně motivováni. Ve výtvarné výchově jim byl srozumitelně vysvětlen pracovní postup, kreslili podle názoru a téma si zvolili výběrem z několika možností. Výuka byla zajímavá a pestrá, plně byly respektovány individuální možnosti žáků. Hodiny tělesné výchovy měly klasickou stavbu – rozvíčku, hlavní část, zklidnění. Aktivita žáků byla přirozená, tempo hodin přiměřené, byly zařazovány relaxační chvíle. V hodnocení učitelky oceňovaly především snahu žáků, nepoužívaly žádných výkonových norem. Slovně pozitivně komentovaly dosažený pokrok. V závěru hodiny hudební výchovy vyvozovali zpětně sami žáci, které výukové cíle splnili. Diskutovali o svých pocitech, co je bavilo a co méně, uměli se ohodnotit. Výtvarná práce se převážně dařila i díky tomu, že někteří žáci navštěvují školou organizovaný a odborně vedený výtvarný kroužek. Učitelky vystupovaly vůči žákům vstřícně a tolerantně. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaných výchovných předmětech byla celkově hodnocena jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá externí i vlastní evaluační nástroje. V minulosti byly opakovaně zadávány externí srovnávací testy pro 4. a 5. ročník Klokánek. V posledních pěti letech škola střídá testy Scio s Kalibrem pro 5. ročník z matematiky, českého jazyka a obecných studijních předpokladů. Testy si škola nechává vyhodnocovat a porovnává si výsledky s ostatními školami. Výsledky externích výstupů žáků jsou rodičům k dispozici.

Před každým čtvrtletním a pololetním hodnocením si učitelky připravují v každém ročníku dvě kontrolní práce (jednu z učebnice a jednu vlastní) z matematiky a českého jazyka, od čtvrtého ročníku ještě z cizího jazyka, vlastivědy a přírodopisu. Rozsah a úroveň znalostí žáků zjišťuje ředitelka také průběžně, vzhledem k velikosti školy i vlastní kontrolní činností v suplovaných hodinách. Systematická analýza výsledků vzdělávání s vhodnou volbou opatření ještě není vytvořena. Škola určité evaluační nástroje používá, ale nemá je popsány a systematicky zpracovány.

ČŠI celkově hodnotí úroveň průběhu vzdělávání a výchovy ve Svobodné obecné škole ve sledovaných předmětech jako vynikající.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Realizace činnosti školní družiny

Do školní družiny je zapsáno 48 žáků. Vychovatelka pracuje ve škole druhým rokem, ale nemá požadovanou kvalifikaci. Práce s dětmi ji baví a vykonává ji velmi dobře a zodpovědně.

Ve výchovně vzdělávací činnosti školní družiny se ve standardním režimu prolínají činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné, společensky prospěšné a příprava na vyučování. Důraz je kladen na denní pobyt na čerstvém vzduchu, hojně je využívána zahrada školy a na procházkách jsou pořádány různé hry v přírodě.

Předepsaná pedagogická dokumentace je vedena řádně a pečlivě na předepsaných tiskopisech. Při kontrole nebyly shledány závady.

Činnost realizovaná ve školní družině měla velmi dobrou úroveň.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Roční plán školní družiny zachycuje záměry výchovně-vzdělávací činnosti. Konkrétní činnost se odráží v týdenních plánech.

Provoz dvou oddělení školní družiny je stanoven od 12 do 16 hodin. Činnost jednoho je realizována formou kroužků. Žáci po obědě hlásí vychovatelce, do kterého z nich odcházejí a je o tom veden přehled docházky. Od pondělí do čtvrtka se žáci v kroužcích střídají. Vedou je učitelky školy a externí zaměstnanci. V pátek, kdy se kroužky nekonají, zastává výchovně-vzdělávací práci ve druhém oddělení studentka pedagogické fakulty, která má na tuto činnost se školou uzavřenu dohodu. Stanovený počet žáků v jednom oddělení družiny není nikdy překročen.

Činnost školní družiny je pestrá. V době inspekce byla vychovatelka nejdříve se žáky v malé tělocvičně a pak odešli na školní zahradu. Druhý den měli připravené boby a na sněhu konali závody.

Vychovatelka při činnostech žáků sledovala jejich bezpečnost a dbala o dodržování hygienických návyků.

Organizace a průběh činností ve školní družině měly velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název organizace uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol se shoduje s názvem ve výpisu z rejstříku obecně prospěšných společností a s názvem v zakládací listině.

Škola má již desetiletou tradici. Radu školy nemá, ale správní rada zřizovatele školy - Obecně prospěšná společnost - je tvořena většinou z rodičů žáků školy. Dobré klima školy vychází z programové péče o tělesně postižené žáky a žáky se specifickými poruchami učení a chování. Podmínkou přijetí nového pedagoga je ztotožnit se s koncepcí školy, aplikovat ve své práci nové trendy moderního vyučování, respektovat osobnost žáků, podněcovat jejich tvořivost, rozvíjet talenty, ale také pomáhat integrovaným žákům lépe se vyrovnávat se svými handicapem a začleňovat se do společnosti. K rodičovské veřejnosti přistupuje škola jako k otevřenému a aktivnímu partnerovi. Zvolený vzdělávací program školy k tomu přispívá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zakládací listina bez čj. ze dne 21. října 1998 vydaná Sdružením přátel Svobodné Obecné školy se sídlem v Jablonci nad Nisou, 28. října 32
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 499/99-21 vydané MŠMT dne 31. prosince 1999 s platností od 1. ledna 2000
3. Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností vedený u Krajského obchodního soudu Ústí nad Labem, oddíl 0. vložka 38 ze dne 12. února 1999
4. Jmenování ředitelky do funkce od 1. února 1999 na základě rozhodnutí správní rady Svobodné obecné školy, o. p. s. v Jablonci nad Nisou ze dne 29. ledna 1999 bez čj.
5. Vzdělávací program Obecná škola, čj.: 12035/97-20, s platností od 1. 9. 1997, 1.- 5. ročník
6. Statistické výkazy „Škol (MŠMT) V 3-01“ o základní škole na školní rok 2003/2004 zpracované k 30. září 2003 z 3. října 2003
7. Rozpracovaný učební plán 1. – 5. ročník základní školy ze dne 1. 9. 2003
8. Třídní knihy 1. – 5. ročník školního roku 2003/2004
9. Třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 5. ročníku školního roku 2003/2004
10. Záznamy z pedagogických rad ze dne 23. 1. 2003, 13. 11. 2003 a 25. 8. 2003 školního roku 2002/2003
11. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 z 2. 9. 2003
12. Rozhodnutí ředitelky školy o odkladu školní docházky ze dne 12. 6. 2003 čj.: 120601
13. Individuální plány integrovaných žáků pro školní rok 2003/2004
14. Osobní složky pedagogických pracovníků školy
15. Školní řád a pravidla pro žáky a pedagogický dozor ve školní jídelně, při přesunu na oběd a z oběda ze dne 21.10. 1999
16. Řády odborných učeben (výtvarná, počítačová) z 2. 9. 2003
17. Řád školní družiny z 23. srpna 2003
18. Docházkový sešit žáků do družiny
19. Přehled výchovně-vzdělávací práce v družině
20. Výroční zpráva 2002 – 2003 o činnosti a hospodaření školy ze dne 26. září 2003
21. Kniha školních úrazů ze dne 1. 9. 2002

22. Organizační zabezpečení školy ze dne 25. 8. 2003
23. Plán akcí - školní rok 2003/2004 ze dne 1. 9. 2003
24. Plán kontrol 2003/2004 ze dne 30. 8. 2003
25. Hodnocení pedagogických pracovníků SOŠ – kritéria ze školního roku 1999-2000
26. Metodický pokyn k postavení, organizaci a činnosti školních družin, vydalo MŠMT dne 10. června 2002 čj.: 17 749/2002-51
27. Koncepce školy ze dne 12. 8. 1999
28. Záznamy o práci v zájmovém útvaru – výtvarný kroužek pro školní rok 2003/2004
29. Záznamy o práci v zájmovém útvaru – dramatický kroužek pro školní rok 2003/2004
30. Záznamy o práci v zájmovém útvaru – sport club pro školní rok 2003/2004
31. Záznamy z porady pro vyučující z 1. 9. 2003
32. Dodatek k hodnocení podle klasifikačního řádu, nedatováno
33. Zápis z celoroční schůze rodičů SOŠ ze dne 11. 9. 2003
34. Minimální preventivní program ze dne 1. 9. 2003
35. Časově tematické plány učitelů jednotlivých předmětů pro školní rok 2003/2004
36. Namátkově vybrané žákovské knížky, sešity žáků, zhlédnuté výtvarné práce, čtvrtletní práce a prověrky učiva
37. Dotazník pro ředitele před inspekcí
38. Inspekční zpráva z 25. 10. 1999 čj.: 083 341/99-4005

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces ve Svobodné obecné škole v Jablonci nad Nisou v 1.--5. ročníku probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Obecná škola.

Personální zajištění výchovně-vzdělávací činnosti z hlediska plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti je velmi dobré. Pedagogický sbor je v současné době stabilizován, je poměrně mladý a funguje na principech týmové práce. Velmi dobrou úroveň má výchovné poradenství.

Organizace činnosti a provozu školy i školní družiny je funkční. Škola má fungující vnitřní a k rodičovské veřejnosti velmi otevřený vnější informační systém. Zavedený kontrolní systém poskytuje vedení školy dobrou zpětnou vazbu o naplňování výchovně-vzdělávacích cílů.

Vyučovalo se v čistých a podnětně upravených třídách. Kreativnost, nápaditost a účelnost výzdoby všech společných školních prostor dotvářely vstřícnou atmosféru školy. Sledovaná výuka měla velmi dobré materiální zázemí. Vybavení učebnicemi, pomůckami i didaktickou technikou umožňuje plnit učební osnovy.

Učitelky se na hodiny zodpovědně připravovaly po stránce obsahové i z hlediska materiální podpory výuky. Byly využívány variabilní metody a formy práce, které rozvíjely komunikativní dovednosti žáků a jejich kooperativní schopnosti. V mnoha předmětech je probírané učivo podporováno výukovými programy na počítači. Ve sledovaných hodinách byla vyučujícími příkladně poskytována pomoc jak žákům tělesně postiženým, tak se specifickými poruchami učení i chování individuálním přístupem a diferencovanou výukou. V každé zhlédnuté vyučovací jednotce bylo provedeno shrnutí učiva za přispění žáků, nebylo opomíjeno zhodnocení práce žáků ani jejich sebehodnocení. Hlavním rysem komunikace mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byl partnerský přístup. Žáci respektovali

dohodnutá pravidla, na motivační podněty pedagogů reagovali velmi pozitivně. Atmosféra ve třídách byla tvůrčí a přátelská.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině jako součásti školy přispívají k všestrannému rozvoji žáků.

V minulé inspekční zprávě byl konstatován pozitivní vývoj v oblasti řízení školy. Dle zjištění ČŠI tento trend pokračuje. Posun v práci pedagogů byl zaznamenán ve větší míře v uplatňování organizace výuky zaměřené na rozvoj individuálního plánování a dovedností spolupráce a komunikace ve skupině.

Úroveň sledovaných oblastí výchovně-vzdělávací činnosti svobodné obecné školy byla ČŠI hodnocena jako velmi dobrá a vynikající.

Výrok pro poskytnutí zvýšené dotace soukromým školám:

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, má škola hodnocení České školní inspekce lepší než průměrné nebo lepší.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členové týmu	Ing. Pavel Procházka	v. r.
Členové týmu	Blanka Rybínová	
Členové týmu	Libuše Škoudlilová	

V Liberci dne 21. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. ledna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dagmar Sacherová, ředitelka školy

v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec 1. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004 - 02 - 10	h4-1082/04-5100
Zřizovatel	2004 - 02 - 10	h4-1083/04-5100

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.